

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 308/2016-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. mája 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED]
[REDACTED], zastúpeného advokátskou kanceláriou PRK Partners s. r. o., Hurbanovo námestie 3, Bratislava, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Ing. Miriam Galandová, pre namietané porušenie čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva podnikat' podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 S 144/2015-58 z 18. februára 2016, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED]
o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. apríla 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva podnikat' podľa čl. 35 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 S/144/2015-58 z 18. februára 2016 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh vyplýva, že žalobou podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) doručenou krajskému súdu 16. júna 2015 sa občianske združenie [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca“), domáhalo preskúmania zákonnosti rozhodnutia a postupu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava (ďalej len „žalovaný“), pri udelení povolenia č. SRS 003 z 15. apríla 2015 Stálemu rozhodcovskému súdu [REDAKOVANÉ] (ďalej len „rozhodcovský súd“) rozhodovať spotrebiteľské spory v zmysle zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na základe ktorého bol rozhodcovský súd zapísaný do zoznamu stálych rozhodcovských súdov pre konanie v spotrebiteľských veciach 15. apríla 2015 (ďalej len „rozhodnutie“).

Uznesením č. k. 1 S 144/2015-37 z 28. septembra 2015 krajský súd pribral sťažovateľa ako zriaďovateľa rozhodcovského súdu za účastníka správneho konania.

Na základe žiadosti žalobcu z 22. decembra 2015 krajský súd podľa § 250c ods. 1 OSP uznesením č. k. 1 S 144/2015-58 z 18. februára 2016 odložil vykonateľnosť rozhodnutia žalovaného, a to až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, pretože dospel k názoru, že jeho okamžitým výkonom by hrozila závažná ujma, čo odôvodnil takto: *„Vzhľadom na obsah žaloby, značný rozsah osôb (spotrebiteľov), ktorých sa prejednávajúca vec priamo dotýka, predovšetkým ich vzájomnej kolektívnej ochrany, súd dospel k záveru, že žiadosť žalobcu o odklad vykonateľnosti je dôvodná, nakoľko bez odkladu vykonateľnosti žalobou napadnutého rozhodnutia by mohlo dôjsť k ohrozeniu záujmov veľkého množstva slovenských spotrebiteľov, ktorí v súčasnej dobe uzatvárajú s bankovými subjektmi pôsobiacimi v bankovníctve rozhodcovské zmluvy, na základe ktorých by ich spor mal rozhodovať žalovaný, zrušením napadnutého rozhodnutia by rozhodcovské rozhodnutia z nich vyplývajúce boli od počiatku považované za nulitné právne akty, čo by malo za následok ďalekosiahle negatívne dôsledky nevylučujúce rôzne konania o náhrade škody, o vydanie bez dôvodného obohatenia a pod.“* V zmysle poučenia proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta predovšetkým to, že rozhodnutie žalovaného nemá charakter vykonateľného rozhodnutia podľa § 250c OSP, preto nemôže byť odložená ani jeho vykonateľnosť. Napriek tomu krajský súd napadnutým uznesením vykonateľnosť rozhodnutia žalovaného odložil, čo vzhľadom na jeho zjavnú neodôvodnenosť a arbitrárnosť zakladá porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru. V tejto súvislosti sťažovateľ krajskému súdu vytýka, že v odôvodnení napadnutého uznesenia nesprávne uviedol, že nie rozhodcovský súd, ale žalovaný (t. j. správny orgán), je tým subjektom, ktorý bol zriadený na účely mimosúdneho riešenia sporov v oblasti poskytovania platobných služieb a vydávania a používania elektronických peňazí. Okrem toho podľa názoru sťažovateľa je odôvodnenie napadnutého uznesenia veľmi stručné, a pokiaľ ide o hrozbu závažnej ujmy, aj absolútne nedostatočné, pretože ani prípadným okamžitým výkonom rozhodnutia žalovaného priamo žiadna závažná ujma spotrebiteľom nehrozí, keďže akékoľvek nedostatky v činnosti rozhodcovského súdu podliehajú kontrole žalovaného, ktorý rozhodcovskému súdu v prípade ich zistenia môže

udelit' sankcie. Objektívne teda neexistuje odôvodnený záujem, aby bola prostredníctvom napadnutého uznesenia krajského súdu pozastavená činnosť rozhodcovského súdu.

Sťažovateľ ďalej tvrdí, že napadnuté uznesenie krajského súdu mu bráni riadne vykonávať jeho podnikateľskú činnosť, čo zakladá porušenie základného práva zaručeného čl. 35 ods. 1 ústavy. Je presvedčený, že krajský súd pri vydávaní napadnutého uznesenia „*uplatnil svoju právomoc spôsobom, ktorý odporuje zákonu (resp. právnym predpisom)*“, pričom v dôsledku tohto uznesenia dôjde k pozastaveniu činnosti rozhodcovského súdu v približne v 200 rozhodcovských konaniach, a tým sa aj účastníci týchto konaní (vrátane spotrebiteľov) ocitnú v stave právnej neistoty. Záujem na tom, aby rozhodcovský súd riadne fungoval, pritom vyplýva priamo z právnej úpravy, keďže povinnosť zriadiť ho uložil sťažovateľke zákon č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení so zákonom č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov.

Na základe uvedeného sťažovateľ v petite žiada, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že uznesením krajského súdu č. k. 1 S 144/2015-58 z 18. februára 2016 bol porušený čl. 1 ods. 1 ústavy, ako aj jeho základné právo podnikat' podľa čl. 35 ods. 1 ústavy, základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a aby sťažovateľovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia. Okrem toho sťažovateľ žiada, aby ústavný súd v zmysle § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde vydal dočasné opatrenie, ktorým odloží vykonateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Predmetom sťažnosti je námietka porušenia čl. 1 ods. 1 ústavy, ako aj základného práva sťažovateľa podnikat' podľa čl. 35 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu č. k. 1 S 144/2015-58 z 18. februára 2016, ktorým podľa § 250c ods. 1 OSP odložil vykonateľnosť rozhodnutia žalovaného (správneho orgánu).

Sťažovateľ k sťažnosti (okrem iných) pripojil aj „*Návrh na zrušenie uznesenia o odklade vykonateľnosti rozhodnutia zo dňa 18. 2. 2015*“ zo 14. marca 2016, ktorý v rovnaký deň osobne podal krajskému súdu. Z obsahu tohto podania vyplýva, že sťažovateľ s poukazom na skutočnosť, že „*ustálená judikatúra (napr. uznesenia*

Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. I. ÚS 4/08 a sp. zn. IV. ÚS 361/2010, ako aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. 8 Sžo/475/2009, sp. zn. 8 Sžo/476/2009 (44/2010 ZSP), sp. zn. 6 Sžp/4/2011, či sp. zn. 5 Sžp/27/2011) pripúšťa podanie návrhu na zrušenie uznesenia o odklade vykonateľnosti aj v konaní vo veci samej“, uplatnením identických argumentov navrhol krajskému súdu, aby napadnuté uznesenie zrušil.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

Pri prerokovaní námietok sťažovateľov z hľadiska možného porušenia základných práv a slobôd napadnutým postupom a rozhodnutiami orgánov verejnej moci ústavný súd vychádza z princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré limituje hranice právomoci ústavného súdu a všeobecných súdov rozhodujúcich v občianskoprávných a trestnoprávných veciach tým spôsobom, že ochrany týchto práv sa na ústavnom súde možno domáhať len v prípade, ak takúto ochranu nemôžu poskytnúť všeobecné súdy. Je to tak preto, že predovšetkým všeobecné súdy sú povolané na ochranu základných práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb a až v prípade, ak nie je dosiahnutá náprava v rámci režimu všeobecného súdnictva, môže sa uplatniť ochrana poskytovaná ústavným

súdom, ale aj to iba v obmedzenom rozsahu z hľadiska kritérií ústavnej akceptovateľnosti (m. m. II. ÚS 55/98, I. ÚS 33/03) sťažnosťou namietaného rozhodnutia, resp. postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných právnych predpisov, neznamená samotné podanie oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom (IV. ÚS 177/05, IV. ÚS 294/08).

Požiadavka vyčerpania „všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov“ nie je v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde splnená ani v prípade, ak konanie o týchto právnych prostriedkoch už začalo a v čase podania sťažnosti ústavnému súdu, resp. v čase jej predbežného prerokovania (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) stále prebieha. Z princípu subsidiarity totiž vyplýva, že sťažnosť možno prerokovať a rozhodnúť o nej až potom, keď napadnuté konanie bude skončené. Je to tak z toho dôvodu, že sťažnosť musí v zásade smerovať proti poslednému rozhodnutiu o opravnom prostriedku, ktorý mal sťažovateľ k dispozícii, a nemôže ho opomenúť. Preto v konaní, ktoré v čase predbežného prerokovania sťažnosti stále pred všeobecným súdom prebieha, nemožno uvažovať o splnení tejto požiadavky (IV. ÚS 361/2010).

Aj v okolnostiach daného prípadu bude napadnuté rozhodnutie krajského súdu, proti ktorému sťažnosť smeruje, opätovne podrobené jeho prieskumu.

Keďže vo veci nebolo rozhodnuté konečným rozhodnutím, ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť bola podaná predčasne, pretože v tomto štádiu konania nemožno konštatovať, že by vyčerpanie iného právneho prostriedku sťažovateľom bolo bezúspešné a neprinieslo ním sledovaný cieľ.

Z rovnakého dôvodu neprichádzal do úvahy ani postup podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde, pretože okolnosti daného prípadu neumožňujú ústavnému súdu prihliadnúť na to, že *„právny poriadok Slovenskej republiky výslovne neposkytuje sťažovateľovi proti napadnutému uzneseniu žiaden opravný prostriedok, ktorý by mohol využiť pred obrátením sa na ústavný súd“*, a nič nenasvedčuje tomu, že by bol procesný prostriedok, ktorý na ochranu svojich práv využil, neefektívny.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd bez toho, aby sa zaoberal meritom veci a vyjadroval sa k odôvodnenosti sťažnosti, predloženú sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci, v dôsledku čoho odpadol aj právny dôvod zaoberať sa ostatnými návrhmi sťažovateľa uvedenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. mája 2016